

Beslutsunderlag, analys av nuläge och omvärld

---

1. Nulägesanalys

Den demografiska utvecklingen samt god och nära vårdreformen påverkar omsorgsnämndens verksamheter allt mer. Omsorgsnämnden ser allt färre utbildade på arbetsmarknaden, allt färre på arbetsmarknaden i stort samt allt fler omsorgstagare/patienter med allt större behov av avancerad omsorg samt hälso- och sjukvård och då även i det egna hemmet. Antal personer som har demenssjukdom, psykisk ohälsa samt samsjuklighet som behöver omsorgsnämndens stöd fortsätter att öka.

Sysselsättning/kompetensförsörjning

Detta är omsorgsnämndens första prioritet från workshop våren 25 inför perioden 2026–2029.

Förvaltningens uppdrag blir att hitta nya sätt att utbilda samt att inspirera ungdomar till att välja vårddyrket. Genom att synas mer på skolor kan vi bidra till att öka status för vårddyrken. Förvaltningen tar omtag kring schemaläggning, att vi följer beslutade nivåer på personaltäthet av omsorgsnämnd samt hur vi ska arbeta med resursspass. Det kommer dels göras genom att schemaplaneringen optimeras utifrån omsorgstagarnas behov, dels att tillgängliga resursspass används där behovet uppkommer. Ett annat sätt är att i pilotform testa enbart helgtjänstgöring för att kunna tillgodose behov samtidigt som det kan vara attraktivare för vissa medarbetare. Ett första steg är att anpassa bemanningshandboken samt att förvaltningen avser att utse en person med utökat ansvar kring dessa frågor som kan leda arbetet från och med senhöst 2025. Målet är att i samband med effektivare hantering av resursspass påbörja heltid som norm igen. Grund är ”rätt person, på rätt plats, vid rätt tidpunkt med rätt kompetens för insatsen.”

Förvaltningen har under året arbetat med en organisation som kan möta framtida behov. Den nya organisationen bör kunna förhandlas och beslutas i september/oktober. I förslaget finns också med den person som kommer ha ett utökat ansvar för schema, bemanning och resursspass samt en enhet för personer med kognitiv svikt. Det senare nämns mer kring under livsområde för alla generationer och personer.

Välfärdsteknik, som är omsorgsnämndens tredje prioritet, och trygghetsskapande åtgärder är viktiga för att klara välfärdsutmaningen och Hylte kommun behöver utveckla arbetet. Välfärdsteknik kan öka självständigheten, känslan av trygghet och säkerhet, ökad delaktighet och kommunikation, självbestämmande samtidigt som det avlastar medarbetarna. Med rätt välfärdsteknik baserat på behov och upprättad plan kan de varma mjuka händerna flyttas dit det verkligen behövs. Den teknik som vi använder idag är GPS-larm samt medicinautomater. Omsorgsnämnden behöver framåt komplettera med ytterligare välfärdsteknik. Detta medför ökade kostnader i början men minskar kostnader på sikt. Omsorgsförvaltningen skulle behöva en projektanställd som kan driva arbetet.

Omsorgsförvaltningen har börjat att ställa om att arbeta mer förebyggande genom fokus på friskfaktorer. Med fokus på arbetsmiljö/trivsel och att arbeta proaktivt så ökar vi attraktiviteten som arbetsgivare och det i kombination med fler utbildningsmöjligheter kommer förhoppningsvis bidra till att fler söker sig till oss och också väljer att stanna kvar!

Strategisk bostadsförsörjning och attraktiv utemiljö

Nämnden har fått i uppdrag att ta fram en strategisk plan för den framtida äldreomsorgen 2035 och arbete med detta är påbörjat. Det finns många faktorer som kan påverka framtida behov så utredning kommer att göras grundligt innan upprättandet.

En viktig fråga för nämnden är en utemiljö vid våra boenden som både lockar till utevistelse men också erbjuder personer i behov av stöd att kunna vistas ute självständigt. Nämnden föreslår att utemiljön vid våra boenden ses över av förvaltningen tillsammans med Hyltebostäder för att kunna upprätta en handlingsplan.

Under höst 2025 planeras en bostad med särskild service omvandlas till en servicebostad. Detta är ett steg för att kunna erbjuda en bostadskarriär till de personer som är i behov av förvaltningens stöd, samt att kunna möta det behov som målgruppen har. Förvaltningen planerar också för att kunna ha satellitlägenheter i området som är kopplat till servicebostaden. På sikt ser också nämnden att dessa brukare, med rätt stöd, ska kunna få ett förstahandskontrakt på denna satellitlägenhet, precis som övriga samhällsmedborgare. Förvaltningen uppskattar ett behov på 1-2 lägenheter per år men frågan behöver utredas och en handlingsplan behöver tas fram tillsammans med Hyltebostäder.

Utbildning

Nämnden avser att omsorgsnämnden ska bli en lärande organisation. Det handlar om att skapa en kultur där lärande är central del av verksamheten och där kunskap delas och används över hela förvaltningen för att ständigt utvecklas. Det innebär också att utbilda personer som i sin tur kan utbilda övriga. I detta ingår också att utöka samarbetet mellan till exempel medarbetare inom funktionsvariationer och äldreomsorg. Inom funktionsvariationer finns medarbetare som är mycket kompetenta när det rör lågaffektivt bemötande och att kunna möta personer med ett utmanande beteende, samma arbetssätt skulle fungera till exempel kring personer med demenssjukdom.

Ett utvecklingsområde är just kring personer med kognitiv svikt. Under 2024 genomfördes en större utredning rörande avvikelser på avdelningar för personer med diagnosen demenssjukdom. Detta genomfördes tillsammans med medarbetarna och även tillsammans med anhöriga i form av enkäter, möten m.m. En plan presenterades i mars 2025 där en utbildningsplan innehållande Demens ABC, Demens ABC+ och nollvision (för en demensvård utan tvång och begränsningar) ingår. Grunden kommer vara genomförandeplan samt bemötandeplan. För att ytterligare höja kvaliteten planerar förvaltningen att avdelningarna ska bli stjärnmärkta utifrån svenskt demenscentrums riktlinjer. Det innebär att vi utbildar ca 10 instruktörer under 2025 som sedan utbildar övriga. Syftet är att ge

medarbetarna kunskap och verktyg för att kunna utveckla det personcentrerade arbetet på sin arbetsplats. Stjärnmärkta blir avdelningen när minst 80% av personalen utfört fyra av utbildningsstegen och omprövas varje år, så det innebär att arbetssättet hålls levande. Det innefattar även omsorg i hemmet (hemtjänst). Som ett steg i detta arbete undersöker förvaltningen möjligheten att i omorganisationen se över möjligheten att dessa avdelningar hamnar under samma enhetschef.

Hälso- och sjukvårdsenheten har också frigjort en person för att fokusera och vidareutbilda kring personcentrering, god och nära vård, egenvård samt att utveckla samarbetet och arbetssätt tillsammans med primärvård och region. En viktig fråga blir också välfärdsteknik som är nämnt tidigare.

Skolverket gör en nationell satsning som riktar sig till äldreomsorgen och personal med annat modersmål än svenska. Fokus är att ge flerspråkig personal rätt stöd till att utveckla sitt yrkesspråk i svenska kopplat till vård- och omsorgssituationer. Detta har betydelse för trygghet, kommunikation och kvalitet i verksamheten. Förvaltningen har deltagit i ett informationsmöte och har bokat ett uppföljningsmöte under augusti, planerad uppstart är vår 2026 men förvaltningen undersöker nu behovet innan slutligt beslut fattas.

Utbildningsinsatsen kan finansieras via äldreomsorgslyftet.

Alla medarbetare har också tillgång till smartskill där det finns åtskilliga digitala utbildningar inom olika områden inom omsorgsförvaltningens verksamhetsområde.

Livsplats för alla generationer och personer

Nämnden har fått i uppdrag att ta fram en strategisk plan för den framtida äldreomsorgen 2035 och arbete med detta är påbörjat. Det finns många faktorer som kan påverka framtida behov så utredning kommer att göras grundligt innan upprättandet.

För att kunna möta framtida behov befinner sig förvaltningen i en omorganisation, som är nämnt tidigare, samt att kunna erbjuda boendekarriär inom socialpsykiatri och LSS.

Nämnden har som andra prioritet i REP-processen att utveckla det förebyggande arbetet inom omsorg i hemmet för att på ett tidigt stadiet kunna motverka framtida ökande behov. Några områden nämnden särskilt fokuserar på är personalkontinuiteten, se över möjligheten att utveckla valalternativ när det gäller kost tillsammans med kostenheten samt att utveckla samarbetet med frivillig- och intresseorganisationerna. Det förebyggande arbetet är också ett fokusområde tillsammans med välfärdsteknik i allt omsorgsförvaltningen genomför under perioden, för att kunna planera in de varma mjuka händerna där de faktiskt behövs.

Ett steg i detta arbete är att omsorg i hemmet fortsätter arbetet med trygg omsorg. Med trygg omsorg menas att brukaren får ett enskilt beslut för tre veckor samt att hemtjänstpersonal planerar tid och omfattning tillsammans med brukaren. Inom tre veckor fattar handläggaren beslut på hemtjänstbeslut efter avstämning med hemtjänstpersonalen. På så vis blir det ett mer faktabaserat beslut rörande brukarens behov. Detta ställer stora krav på medarbetare och planerare, samt på enhetschef att kunna genomföra insatserna så kostnadseffektivt som

möjligt samtidigt som att hålla en god kvalitet. Samarbetet med övriga verksamheter behöver utvecklas, något förvaltningen har med sig i funderingar kring organisation.

Förvaltningen kommer att fokusera på att alla verksamheter kommer arbeta personcentrerat med individens behov i centrum. Detta ställer stora krav på en helt annan planering när det gäller t.ex. våra boenden och kring hur schema planeras utifrån behov.

Infrastruktur

Det är viktigt med utökad kollektivtrafik inom kommunen så att personer med funktionsvariationer kan bli mer självständiga. Det är också viktigt för att säkra personalförsörjningen inom omsorgsförvaltningens verksamhetsområde.

En väl utvecklad digital infrastruktur inom kommunen är en mycket viktig fråga för nämnden, med anledning av behovet av välfärdsteknik. Digital teknik behövs för att både medarbetare och invånare ska kunna använda system och verktyg som medför till exempel att fler äldre kan bo kvar hemma med ökat självbestämmande och delaktighet.

Eftersom fler och fler bilar inom omsorgsförvaltningen kommer att bli elbilar så är också frågan om laddstolpar av yttersta vikt. Omsorg i hemmet behöver ha tillgång när de lokaler den utgår ifrån.

Ekonomisk tillväxt

Omsorgsförvaltningen arbetar löpande med att hushålla med kommunens resurser och samtidigt hålla en god kvalitet i dess verksamheter. Genom att arbeta effektivare och smartare är det möjligt att hålla nere kostnadsutvecklingen. Välfärdstekniken går framåt och kan möjliggöra en inbromsning av ökat behov av personella resurser med bibehållen kvalitet. Det är samtidigt viktigt med förebyggande insatser för en långsiktig hållbar utveckling. Senaste tidens förändringar av arbetstider, vila och övertid för deltidsanställda gör schemaplaneringen allt mer väsentlig för en effektiv och verksamhet.

Demokrati och mötesplatser

Icke lagstadgade verksamheter med aktiviteter som minskar ohälsa, ensamhet och ger en meningsfull vardag med socialt umgänge och rörelse behöver fortsätta att utvecklas och utökas. Det är också viktigt att erbjuda god och näringsrik mat, både på dagverksamheter och boenden. Detta kan bidra till en bättre folkhälsa genom ett aktivt hälsosamt åldrande. Förvaltningen behöver börja arbeta mer uppsökande för att tidigt hitta personer som behöver stöd. På så sätt kan vi stärka individen och förebygga framtida behov.

Omsorgsnämnden vill utveckla matsituationen samt erbjuda mat som är god, näringsrik och energianpassad för att undvika undernäring. Detta är maten redan idag men det är viktigt att kunna erbjuda alternativ och ge möjlighet att välja mellan två rätter. Detta behöver utvecklas i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för kosten.

Trygghet och inkludering

Välfärdsteknik är mycket viktig när det gäller trygghet och inkludering. Det finns åtskilliga digitala hjälpmedel och arbetssätt som skulle kunna öka trygghet och inkludering för de vi är till för inom omsorgsförvaltningen. Det är viktigt att upprätta en tydlig kravprofil innan

upphandling så vi faktiskt får det vi har behov av. I detta är det också viktigt att utreda när i tid välfärdstekniken kan ge effekt. Därför behöver omsorgsförvaltningen frigöra resurs som kan driva dessa frågor.

Förvaltningen kommer utreda hur valmöjligheterna kan öka för insatserna inom omsorg i hemmet.

Omsorgsverksamheterna planerar vård och omsorg tillsammans med den enskilde i genomförandeplaner och vårdplaner och vill utveckla detta arbete ytterligare med fokus på individens behov i centrum. Detta för att skapa trygghet, delaktighet och skapar möjlighet för tydliga förväntningar. Det är också viktigt att uppdatera information rörande vad insatser innehåller och vad du kan förvänta dig till exempel på hemsidan.

Samarbetet med frivillig- och intresseorganisationerna behöver utvecklas, bland annat för att motverka ensamhet och att öka tryggheten. Ett sätt är att omsorg i hemmet ökar samarbetet och erbjuder gemensamma aktiviteter. Ett annat är att tillexempel använda dessa i utredningar kring införande av ett digitalt hjälpmedel för målgruppen till exempel äldre. Brukar- och anhörigråd bör finnas inom omsorgens verksamheter för att öka delaktighet och påverkansmöjligheter.